

Door massaal toetreden vrouwen tot arbeidsmarkt is verdeling huishoudelijke taken onder druk komen staan

Ruzie aan elke keukentafel in Europa

► Europese mannen zijn meer gaan zorgen.

► De waardering voor huishoudelijk werk is prompt gestegen.

**Van onze verslaggeefster
Sacha Kester**

DEN HAAG In heel Europa zijn mannen meer gaan zorgen, zowel voor de kinderen als voor het huishouden. Maar vrouwen zijn nog meer gaan werken, waardoor de werkdruk nog lang niet eerlijk is verdeeld. 'Aan elke keukentafel in Europa is het ruzie', zegt professor Jan Willem Duyvendak van de Amsterdamse school voor sociaal wetenschappelijk onderzoek (ASSR).

In een internationaal onderzoek, waar de ASSR namens Nederland aan meedeed, is gekeken naar de rol die mannen spelen in vijf Europese landen: Spanje, Italië, Polen, Letland en Nederland. De onderzoekers vergeleken het beleid in die landen en interviewden in elk

land tien vaders. De resultaten werden woensdag gepresenteerd in Den Haag.

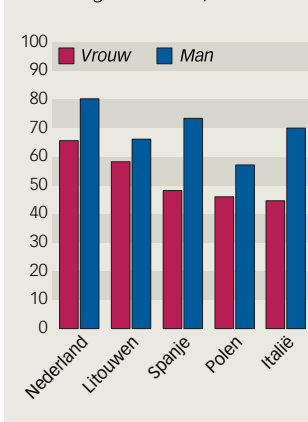
Er is overal een revolutie gaande, zo luidt de conclusie. De afgelopen decennia zijn vrouwen in grote aantallen tot de arbeidsmarkt toegetreten, waardoor de verdeling van huishoudelijke taken ook overal onder druk is komen te staan.

Maar er zijn ook verschillen. In Zuid-Europa werken meer vrouwen fulltime dan in Nederland, terwijl Nederlandse mannen weer meer zorgtaken op zich nemen dan mannen in Spanje in Italië. In Letland en Polen hebben mannen en vrouwen allebei twee baantjes om rond te kunnen komen, zodat ze geen van beiden tijd over hebben voor hun familie.

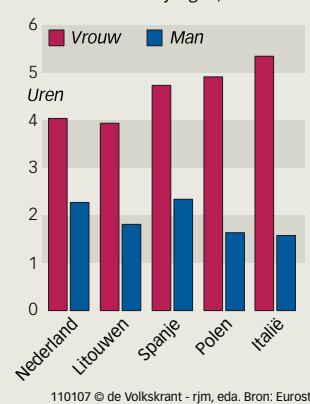
'Grote veranderingen hebben nu eenmaal grote scheuren tot gevolg', zegt Duyvendak. 'Zeker nu de overheden er steeds meer op hameren dat vrouwen echt móeten gaan werken, is het belangrijk om ook naar de taakverdeling thuis te

Arbeidsdeelname en tijd voor zorgtaken

Percentage werkenden, 2004

Dagelijkse tijd besteed aan zorgtaken door 20-74-jarigen, 2006

110107 © de Volkskrant - rjm, eda. Bron: Eurostat

kijken. En daar ligt ook een rol voor de politiek.

'We kunnen wel zeggen dat de overheid niets te maken heeft met onze ruzies aan de keukentafel, maar als je wilt dat er iets verandert is dat toch nodig. Als het ou-

derschapsverlof bijvoorbeeld aan een koppel wordt gegeven, is het bijna altijd de vrouw die er gebruik van maakt. Pas als een deel van dat verlof alleen door de man kan worden opgenomen, zal dat veranderen.'

In het onderzoek komt naar voren dat mannen de afgelopen decennia wel degelijk meer zijn gaan doen thuis. Duyvendak: 'Maar ze doen vooral de 'leuke' dingen. En dingen die zichtbaar zijn voor andere mannen. Zo doen ze wel boodschappen en koken ze graag in het weekeinde als er gasten komen, maar mannen gaan niet strijken of de wc schoon maken.'

Maar vrouwen maken het de man ook niet gemakkelijk. Als zij wil dat haar partner meer werk in huis doet, moet ze ook accepteren dat hij het anders doet. 'We noemen dat de vuiltolerantiegrens', zegt Duyvendak. 'Mannen zeggen dat ze nog niet zien dat iets vies is. En worden ontmoedigd door de denigrerende opmerkingen van hun partner als ze het 'verkeerd' doen.'

Ook opvallend is de waardering voor huishoudelijk werk. Toen het bijna alleen door vrouwen werd gedaan, kreeg betaalde arbeid veel meer gewicht dan zorg. Nu mannen steeds meer gaan zorgen, zie

die je dat de waardering voor huishoudelijk werk steeds groter wordt. 'Een zure appel voor de vrouw', zegt Duyvendak. 'Mannen bepalen nog steeds wat wel en wat niet belangrijk wordt gevonden.'

Het onderzoek werd gepresenteerd in het Haagse Vadercentrum Adam, waar mannen van 49 verschillende culturen bij elkaar samenkwamen. Hier en daar werd door de heren gefronst, zeker toen ze hoorden dat het alleen maar eerlijk zou zijn als zij de keuken ook een keertje schoonmaken. 'Het komt door die consumptiemaatschappij', riep een man uit het publiek. 'Wij hebben drie kinderen grootgebracht en mijn vrouw heeft nooit hoeven werken. Maar mijn dochter zit in zo'n duur huis, die moet wel.'

'Nou meneer', antwoordde Duyvendak, 'waarschijnlijk wil uw dochter graag werken - en niet alleen om dat huis te kunnen afbetalen. De vrouwen van tegenwoordig zijn gewoon een beetje uitgekoken op het aanrecht.'